

فصلنامه بین المللی قانون یار

License Number: ۷۸۸۶۴ Article Cod: Y۶SH۱۹A۳۸۳ ISSN-P: ۲۵۳۸-۳۷۰۱

وظایف و مسئولیت مدنی شهرداری شهرستان بافت

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۷/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۱۲/۱۸)

حسین نقوی

کارشناس مسئول امور اجتماعی فرهنگی شهرداری شهرستان بافت

چکیده

هدف اصلی از تاسیس شهرداری، علاوه بر حفظ منافع شهرها و برآوردن نیاز اهالی شهرنشینان می باشد شهرداری موسسه ای مستقل و عمومی است که به منظور اداره امور شهر اعمالی از قبیل عمران آبادی، بهداشت و تامین رفاه و آسایش اهالی را انجام می دهد، شهرداری به عنوان یک سازمان اداری، محلی و غیر متمرکز اداره امور شهری را بر عهده دارد، بر همین مبنا می توان گفت که شهرداری ها در رهگذر انجام تکالیف و وظایف خود ممکن است موجبات ورود خسارت به دیگران گردند که این خسارت در حوزه مسئولیت مدنی مورد توجه قرار گرفته است. اصولاً در نظام حقوقی مسئولیت مدنی شهرداری نیز همانند سایر اشخاص حقوقی که در ذیل عنوان مسئولیت ناشی از فعل غیر مورد بررسی قرار می گیرد در این باب ممکن است شهرداری در اجرای تکالیف و وظایف کلی خود گونه های عام و ویژه از مسئولیت را داشته باشد به عنوان مثال در عرصه هایی هم چون اجرای پروژه های عمرانی و توسعه شهری و معابر جویبارها و انهار مواردی وجود دارد که در قانون شهرداری احصا شده است هر چند که دولت به طور کلی وظیفه تامین امنیت و بهداشت و سلامت عمومی را بر عهده دارد ولی به طور خاص این شهرداری ها هستند که وظیفه راهبردی را دار هستند و در صورت تخلف از انجام تکالیف قانونی مسئول جبران خسارت می باشند یکی از مهمترین عوامل تحمیل مسئولیت وقوع سیل و روانه شدن آب ناشی از سیلاب در درون شهر و وارد آوردن خسارت به شهروندان است و در این بین باید قائل به تفکیک شد به نحوی که گاهاً در اثر اهمال و عدم اجرای مناسب طرح های عمرانی و شناسایی مسیر آب ها منجر به خسارت از طریق سیلاب می شود لذا تحمیل خسارت به شهرداری امری اجتناب ناپذیر می باشد. در این تحقیق که از روش توصیفی تحلیلی استفاده شده به

بررسی ابعاد مسئولیت مدنی شهرداری در وقوع سیلاب و سیوه ای جبران خسارت ناشی از آنم پرداخته می شود.

واژگان کلیدی: شهرداری، مسئولیت مدنی، سیلاب، فورس مازور، تکلیف قانونی

مقدمه

عدالت حقوقی اقتضاء دارد همانگونه که اشخاص حقیقی در صحنه‌های اجتماعی و اقتصادی خسارت و زبانی وارد آورند یا قانونی را نقض و مرتکب جرمی شدند، باید متحمل مجازات یا پرداخت غرامت شوند، در مورد اشخاص حقوقی نیز چنین باشد. از منظر حقوقی موضوع مسئولیت در فقه و حقوق ایران واجد سابقه دیرینه است، در فقه اصل مسئولیت با قواعد دیگر هم چون قاعده لاضرر در ارتباط می باشد. جهت روشن شدن حقوق مردم و تعهدات شهرداری در وقوع سیلاب و هم چنین برقراری توان و سازش میان منافع خصوصی و عمومی، قانونگذار دست به وضع قوانینی نموده و علاوه بر آن قوه مجریه، عرف و رویه قضایی و دکترین نیز در تبیین و تکمیل نظم پایه ریزی شده توسط قانون گذار تلاش نمودند. شهرداری ها به بهانه حفظ منافع مردم و در راستای اجرای طرح های خود با استفاده از قدرت فائقه خویش به راحتی تعهداتی را بر مردم تحمیل و یا تکالیفی را از خود بنام خیر عمومی و یاسوء استفاده از آن سلب می نمایند که مستلزم جبران خسارت است. هر چند امروز، ضرورت جبران زیان وارده به دیگری از اصول مسلم حقوق شناخته می شود و تفاوتی نیز میان اشخاص حقیقی و حقوقی قائل نمی شوند، اما بنا به اختلافی که در خصوص اصل پذیریش مسئولیت ناشی از اقدامات دولت و نهادهای عمومی در گذشته وجود داشته موافقان وجود چنین مسئولیتی دلایلی هم چون ریشه اخلاقی لزوم جبران خسارت و صدق عنوان کارفرما بر دولت و شهرداری و نیز اصل تساوی اشخاص حقیقی و حقوقی در جبران خسارت وارده به دیگران را به عنوان مبنا بر می شمرد که در نظام حقوقی ایران نیز به موجب ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی اصل وجود چنین مسئولیتی پذیرفته شده است. بنابراین در صورتی که شهرداری یا یکی از مستخدمین و یا پیمانکاران به نام شهرداری مرتکب تخلفی